

Аналітичний центр «Нова Економіка»

ЗБІРНИК ТЕЗ НАУКОВИХ РОБІТ
УЧАСНИКІВ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ДЛЯ СТУДЕНТІВ, АСПІРАНТІВ ТА МОЛОДИХ УЧЕНИХ

**МІЖНАРОДНІ, НОРМАТИВНІ
ТА УПРАВЛІНСЬКІ АСПЕКТИ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО
РОЗВИТКУ**

25 квітня 2020 року

Київ
2020

УДК 332.012.2(063)
М58

Міжнародні, нормативні та управлінські аспекти
М58 **соціально-економічного розвитку:** збірник тез наукових робіт учасників Міжнародної науково-практичної конференції для студентів, аспірантів та молодих учених (м. Київ, 25 квітня 2020 р.). – К.: Аналітичний центр «Нова Економіка», 2020. – 120 с.

УДК 332.012.2(063)

Організатори конференції не завжди поділяють думку учасників. У збірнику максимально точно відображається орфографія та пунктуація, запропонована учасниками.

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

Ліскович Н. Ю. ПРОБЛЕМИ, ЩО ВИЗНАЧАЮТЬ ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ АВІАЦІЙНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ.....	44
Пісковець О. В. УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ЕЛЕМЕНТ УДОСКОНАЛЕННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ПІДПРИЄМСТВА.....	47
Смірнова Т. В. ВИРОБНИЧИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПІДПРИЄМСТВА	50
Смірнова Т. В. РЕЗЕРВИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЧОГО ПОТЕНЦІАЛА ПІДПРИЄМСТВА	53
СЕКЦІЯ 5. ІННОВАЦІЇ ТА ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ	
Алієв Р. А., Орловський Є. С. УДОСКОНАЛЕННЯ СТРАТЕГІЇ ІНОЗЕМНОГО ІНВЕСТИВАННЯ ЗАКОРДОННИМИ КОМПАНІЯМИ В ДНІПРОПЕТРОВСЬКОМУ РЕГІОНІ	56
СЕКЦІЯ 6. ЕКОНОМІКА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА	
Біда О. Ю. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЕКОЛОГІЧНОГО ОПОДАТКУВАННЯ	59
Міскевич І. О. ПРОГНОЗУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ.....	62
Шуптар-Пориваєва Н. Й. РОЗРАХУНОК ЗОВНІШНІХ ЕФЕКТІВ В СФЕРІ ПОВОДЖЕННЯ З ВІДПРАЦЬОВАНИМИ ДЖЕРЕЛАМИ ЖИВЛЕННЯ В УКРАЇНІ	65
СЕКЦІЯ 7. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ	
Буднік І. В. АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ ДОКУМЕНТУВАННЯ ОПЕРАЦІЙ З НЕМАТЕРІАЛЬНИМИ АКТИВАМИ	67
Касьянова М. ПІДТРИМКА ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19. ЦИФРОВІЗАЦІЯ ОБЛІКУ	71
Юрченко О. Б. ОБЛІК КАПІТАЛУ В ПІДПРИЄМСТВАХ ТА ЙОГО ОСОБЛИВОСТІ В СУБ'ЄКТІВ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ	74
СЕКЦІЯ 8. ГРОШІ, ФІНАНСИ І КРЕДИТ	
Безкровний О. В., Арестов О. О., Довгаль О. Ю. ПОДАТКОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ: СУТНІСТЬ ТА РОЛЬ В СИСТЕМІ ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ	78

СЕКЦІЯ 8. ГРОШІ, ФІНАНСИ І КРЕДИТ

Безкровний О. В.

доцент кафедри фінансів і кредиту

Арестов О. О., Довгаль О. Ю.

здобувачі

Полтавська державна аграрна академія

м. Полтава, Україна

ПОДАТКОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ: СУТНІСТЬ ТА РОЛЬ В СИСТЕМІ ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Однією з головних частин податкового менеджменту є податкове регулювання. Воно являє собою комплекс практичних дій щодо розробки загальної структури дохідної частини бюджету держави, досягнення оптимальності податкових платежів. На державному рівні під податковим регулюванням розуміють якісні зміни податкової політики та здійснення таких податкових заходів, які дають змогу досягти повноти та своєчасності виконання бюджетів усіх рівнів. На рівні підприємства податкова тактика – це дії підприємства щодо прийняття оперативних рішень, пов'язаних зі змінами в законодавчій базі, а також реагування на зміни умов господарювання.

Сучасний механізм податкового регулювання – це сукупність організаційно-правових норм, принципів, методів і форм, суб'єктів і об'єктів державного регулювання податкових відносин через систему різноманітних інструментів з метою забезпечення соціально-економічного розвитку суспільства.

Податкове регулювання, за твердженням В. Г. Баранової, наймобільніша частина податкового менеджменту. Його стрижнем є система економічних та організаційних заходів оперативного втручання в хід регулювання податкових обов'язків, причому особлива увага приділяється економічним методам [3].

Податкове регулювання має свої особливості, які відрізняють його від регулювання господарської діяльності. Основною вимогою до податкового регулювання є здійснення економічної діяльності та виваженості його проведення.

Мета, завдання та зміст податкового регулювання, за словами Ю. Б. Іванова визначаються регулюючою функцією податків, тобто цей процес необхідний і від нього залежить стан не тільки податкової політики, а й економічний стан держави. Значення цього складного елементу податкового менеджменту зростає ще й у зв'язку з тим, що

воно дає змогу зменшити суперечності з фіскальною функцією податків. Велике значення мають конкретні методи, якими здійснюється податкове регулювання. Вони визначаються різними чинниками, насамперед метою податкового регулювання, його завданням, типом податків, суб'єктом оподаткування тощо [4].

Серед методів, які застосовуються, найпоширенішими є такі: інвестиційні податкові кредити; податкові канікули; податкова амністія; відстрочка сплати податку; укладання угод між державами щодо уникнення подвійного оподаткування.

Конкретне податкове регулювання, на наш погляд, здійснюється різними способами, які умовно поділяються на дві групи:

- надання пільг щодо оподаткування;
- застосування різних штрафних санкцій.

Необхідність податкового регулювання через систему пільг і санкцій, за словами І. А. Майбурової, пояснюється динамічним характером процесів відтворення. В економічній ситуації, яка склалася в державі, коли приймається той чи інший податковий закон упродовж дуже короткого часу, податкове регулювання може відігравати суттєву роль. Адже ситуація, яка складається на початок фінансового року, може бути зовсім іншою в кінці року. Для врахування усіх змін, що впливають або можуть вплинути на економічний стан, і потрібне відповідне податкове регулювання [2].

Найефективнішим напрямом податкового регулювання є надання пільг. Воно являє собою частину загальної податкової політики держави і найімовірніші можливості скоротити податкові платежі для підприємства. Податкові пільги встановлюються чинним законодавством по кожному податку. Пільги надаються, згідно з чинним законодавством, органами виконавчої влади, податковими органами в межах їх компетенції. При наданні пільг враховується багато чинників.

До головних належать: джерела отримання податку; розмір об'єкта оподаткування; форма власності об'єкта оподаткування; категорія платника податку; держава, яка є територією суб'єкта оподаткування; вид виробу; розмір бюджетного дефіциту; пріоритети в розвитку економіки; можливі наслідки для соціальних витрат тощо. Податкові пільги залежно від сфери застосування поділяються на:

- загальні, які надаються всім платникам певного податку без будь-яких винятків (наприклад, неоподатковуваний мінімум встановлюється для всіх громадян України незалежно від розміру доходу, соціального статусу, національності, віку тощо);
- особливі, що надаються тільки окремим платникам податків (як юридичним, так і фізичним особам). Здебільшого вони мають суб'єктивний характер, залежать від тих, хто їх надає, і при цьому можливе використання їх у корисливих цілях окремими платниками.

Іншим способом податкового регулювання є застосування до порушників податкового законодавства різних штрафних санкцій – штрафів, пені, дорахування. Як система надання пільг, так і система застосування штрафних санкцій повинні бути в будь-якій державі, але ефективність податкового регулювання визначається співвідношенням між цими двома типами. Найефективніша вона там, де більша питома вага надання пільг.

Важливе місце в системі податкового регулювання, як свідчить Г. Нагорняк, належить перерозподілу дохідної частини бюджету та різних податкових надходжень між бюджетами різних рівнів. Так, при нестачі коштів для покриття витрат місцевими бюджетами їм надаються різні дотації та допомога з державного бюджету, що також є одним із методів впливу на економіку регіону [1].

При проведенні податкового регулювання особливого значення набувають відносини власності, тобто відносини, що складаються між різними суб'єктами – державою, підприємствами, громадянами. Від цього залежать і податкові відносини. Це пов'язано з тим, що значна частина податків стягується або з майна підприємств чи фізичних осіб, або з землі, яка є власністю, або з доходів від цієї власності. Особливе значення мають відносини держави з великими підприємствами, головним чином державних форм власності. Здебільшого вони є підприємствами-монополістами, і надання їм будь-яких пільг, у тому числі й податкових, ставить ці підприємства в особливі умови й негативно впливає на розвиток ринкових відносин.

Підсумовуючи вищесказане зауважимо, що побудова та застосування механізмів податкового регулювання має носити комплексний характер в рамках стратегії розвитку державних фінансів України та в поєднанні із інституційними ринковими реформами – це створення стимулюючої податкової системи та конкурентної ринкової системи.

Література:

1. Нагорняк Г., Вовк Ю. Проблеми податкового регулювання в Україні та шляхи їх вирішення. Галицький економічний вісник. 2010. № 2(27). С. 140-152.
2. Податкова політика: теорія, методологія, інструментарій : навч. посібник / Під ред. д-ра екон. наук, проф. Ю. Б. Іванова, д-ра екон. наук, проф. І. А. Майбутова. Х.: ВД «ІНЖЕК», 2010. 492 с.
3. Податкова система : навч. посіб. / [В. Г. Баранова та ін.]; за ред. В. Г. Баранової. Одеса : ВМВ, 2014. 344 с.
4. Регулятивний потенціал податкової системи України : монографія / Ю. Б. Іванов [та ін.] ; [Харк. нац. екон. ун-т]. Х. : Вид. ХНЕУ, 2009. 335 с.